Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 3ης Μαρτίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Σήματα — Οδηγία 2008/95/ΕΚ — Άρθρο 5, παράγραφος 1 — Καταχωρίσεις οι οποίες αφορούν τρίτο και είναι προσβάσιμες στο διαδίκτυο — Χρήση του σήματος χωρίς σχετική άδεια — Καταχωρίσεις οι οποίες αναρτώνται στο διαδίκτυο εν αγνοία και χωρίς τη συγκατάθεση του εν λόγω τρίτου και διατηρούνται στο διαδίκτυο παρά την αντίθεσή του — Ενέργειες του δικαιούχου του σήματος κατά του εν λόγω τρίτου»

Στην υπόθεση C-179/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Fővárosi Törvényszék (Ουγγαρία) με απόφαση της 3ης Απριλίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Απριλίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Daimler AG

κατά

Együd Garage Gépjárműjavító és Értékesítő Kft.,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal, και E. Jarašiūnas, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Z. Fehér, G. Szima και G. Koós,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον L. Havas και την J. Samnadda,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ζητείται η ερμηνεία του άρθρου 5, παράγραφος 1, της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 40, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Daimler AG (στο εξής: Daimler) και της Együd Garage Gépjárműjavító és Értékesítő Kft. (στο εξής: Együd Garage), με αντικείμενο την εμφάνιση στο διαδίκτυο καταχωρίσεων οι οποίες παρουσιάζουν τη δεύτερη ως «εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz».

Το νομικό πλαίσιο

3 Η οδηγία 89/104 καταργήθηκε με την οδηγία 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 299, σ. 25, και διορθωτικό ΕΕ 2009, L 11, σ. 86), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 28 Νοεμβρίου 2008.

4 Το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/95, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαιώματα που παρέχει το σήμα» και του οποίου το γράμμα επαναλαμβάνει χωρίς τροποποιήσεις το άρθρο 5 της οδηγίας 89/104, ορίζει τα εξής:

«1. Το καταχωρισμένο σήμα παρέχει στον δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο, να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του:

α) σημείο ταυτόσημο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες ταυτόσημες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί·

β) σημείο για το οποίο, λόγω του ταυτόσημου ή της ομοιότητάς του με το σήμα και του ταυτόσημου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα και το σημείο, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού· ο κίνδυνος σύγχυσης συμπεριλαμβάνει τον κίνδυνο συσχέτισης του σημείου με το σήμα.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ο δικαιούχος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο ταυτόσημο ή παρόμοιο με το σήμα, για προϊόντα ή υπηρεσίες μη παρόμοιες με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωριστεί, εάν αυτό χαίρει φήμης μέσα στο κράτος μέλος και η χρησιμοποίηση του σημείου, χωρίς νόμιμη αιτία, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του σήματος ή θα ήταν βλαπτική για τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.

3. Εάν πληρούνται οι όροι των παραγράφων 1 και 2, μπορεί, ιδίως, να απαγορεύεται:

α) η επίθεση του σημείου επί των προϊόντων ή της συσκευασίας τους·

β) η προσφορά των προϊόντων ή η εμπορία ή η κατοχή τους προς εμπορία ή η προσφορά ή παροχή υπηρεσιών υπό το σημείο·

γ) η εισαγωγή ή η εξαγωγή των προϊόντων υπό το σημείο·

δ) η χρησιμοποίηση του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό και στη διαφήμιση.

[...]»

5 Η οδηγία 2008/95 καταργείται από τις 15 Ιανουαρίου 2019 με την οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 336, σ. 1), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 12 Ιανουαρίου 2016.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

6 Η Daimler, κατασκευάστρια αυτοκινήτων οχημάτων, είναι δικαιούχος του εικονιστικού διεθνούς σήματος Mercedes-Benz, που απεικονίζεται κατωτέρω, η προστασία του οποίου εκτείνεται και στην Ουγγαρία και το οποίο καλύπτει, μεταξύ άλλων, κατασκευαστικά στοιχεία αυτοκινήτων οχημάτων.

7 Η Együd Garage είναι εταιρία ουγγρικού δικαίου η οποία δραστηριοποιείται στο λιανικό εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και ανταλλακτικών αυτοκινήτων οχημάτων, καθώς και στην επισκευή και συντήρηση τέτοιων οχημάτων. Η εν λόγω εταιρία εξειδικεύεται στην πώληση των προϊόντων της Daimler και στις σχετικές με αυτά υπηρεσίες.

8 Από το 2007, η Mercedes Benz Hungaria Kft. (στο εξής: Mercedes Benz Hungaria), θυγατρική της Daimler η οποία δεν είναι διάδικος στην κύρια δίκη, και η Együd Garage συνδέονταν με σύμβαση για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση η οποία έληξε στις 31 Μαρτίου 2012.

9 Βάσει της εν λόγω συμβάσεως, η Együd Garage είχε, πέραν του δικαιώματος να χρησιμοποιεί το προαναφερθέν σήμα, το δικαίωμα να εμφανίζεται στις καταχωρίσεις στις οποίες προέβαινε ως «felhatalmazott Mercedes-Benz szerviz» («εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz»).

10 Ενόσω η σύμβαση για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση ήταν σε ισχύ, η Együd Garage ζήτησε από τη Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság (στο εξής: MTT), η οποία παρέχει υπηρεσίες διαφημίσεως στο διαδίκτυο μέσω του δικτυακού τόπου www.telefonkonyv.hu, την ανάρτηση καταχωρίσεως, για το χρονικό διάστημα 2011-2012, στην οποία η εταιρία αυτή αναφερόταν ως εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz.

11 Μετά τη λήξη της εν λόγω συμβάσεως, η Együd Garage επιχείρησε να τερματίσει κάθε χρήση του επίμαχου σήματος η οποία θα μπορούσε να δημιουργήσει στο κοινό την εντύπωση ότι μεταξύ αυτής και της Daimler εξακολουθούσε να υφίσταται συμβατική σχέση.

12 Ειδικότερα, η Együd Garage ζήτησε από την MTT να τροποποιήσει την καταχώριση κατά τρόπον ώστε αυτή να μην την εμφανίζει πλέον ως εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz.

13 Επιπλέον, η Együd Garage ζήτησε εγγράφως από τους διαχειριστές διαφόρων άλλων δικτυακών τόπων τη διαγραφή των καταχωρίσεων που είχαν αναρτηθεί στο διαδίκτυο χωρίς τη συγκατάθεσή της και, ιδίως, χωρίς η Együd Garage να τις έχει παραγγείλει και οι οποίες εμφάνιζαν την εταιρία αυτή ως εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz.

14 Παρά τις εν λόγω ενέργειες, καταχωρίσεις με το προαναφερθέν περιεχόμενο εξακολούθησαν να εμφανίζονται στο διαδίκτυο. Επιπροσθέτως, η εισαγωγή των λέξεων-κλειδιών «együd» και «garage» στη μηχανή αναζήτησης της Google οδηγούσε σε έναν κατάλογο αποτελεσμάτων που περιλάμβανε καταχωρίσεις των οποίων η πρώτη γραμμή του κειμένου, λειτουργούσα ως σύνδεσμος, εμφάνιζε την Együd Garage ως «εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz».

15 Υπό τις ανωτέρω συνθήκες, η Daimler άσκησε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ζητώντας από αυτό, αφενός, να αναγνωρίσει ότι η Együd Garage, με τις εν λόγω καταχωρίσεις, προσέβαλε το σήμα Mercedes-Benz και, αφετέρου, να υποχρεώσει την Együd Garage να διαγράψει τις επίμαχες καταχωρίσεις και να απόσχει από οποιαδήποτε νέα παράβαση, καθώς επίσης να προβεί σε επανόρθωση δια του τύπου με δημοσίευμα σε περιφερειακές και εθνικής κυκλοφορίας εφημερίδες.

16 Η Együd Garage, προς υπεράσπισή της, επισήμανε ότι, με εξαίρεση την καταχώριση που εμφανίστηκε στον δικτυακό τόπο www.telefonkonyv.hu, αυτή δεν προέβη σε καμία άλλη καταχώριση στο διαδίκτυο και ότι οι επίμαχες καταχωρίσεις εμφανίστηκαν και εξακολουθούν να εμφανίζονται ανεξαρτήτως της θελήσεώς της και χωρίς αυτή να μπορεί να επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο το περιεχόμενο, την εμφάνιση ή τη διαγραφή τους.

17 Στο πλαίσιο αυτό, η Együd Garage, μέσω πραγματογνωμοσύνης, επιχείρησε να αποδείξει ότι υπήρξε θύμα μιας εξαιρετικά διαδεδομένης εμπορικής πρακτικής η οποία συνίσταται, κατ' ουσίαν, στην εκ μέρους παρόχων διαφημιστικών υπηρεσιών στο διαδίκτυο αναπαραγωγή, εν αγνοία και χωρίς τη συγκατάθεση του διαφημιζομένου, καταχωρίσεων που έχουν δημοσιευθεί σε άλλους ιστότοπους, με σκοπό τη δημιουργία της δικής τους βάσεως πληροφοριών προσβάσιμων δωρεάν ή επί πληρωμή.

18 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο της Βουδαπέστης, Ουγγαρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της [οδηγίας 89/104] την έννοια ότι ο δικαιούχος σήματος δύναται να απαγορεύει σε τρίτο, στον οποίο γίνεται αναφορά σε καταχώριση στο διαδίκτυο, να χρησιμοποιεί, για υπηρεσίες του εν λόγω τρίτου πανομοιότυπες με υπηρεσίες ή προϊόντα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα, σημείο ως προς το οποίο υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως με το σήμα και το οποίο απεικονίζεται κατά τέτοιον τρόπο ώστε μπορεί να προκληθεί στο κοινό η εσφαλμένη εντύπωση ότι υφίσταται επίσημη εμπορική σχέση μεταξύ της επιχειρήσεως του εν λόγω τρίτου και του δικαιούχου του σήματος, ακόμη και αν η καταχώριση δεν αναρτήθηκε στο διαδίκτυο από το πρόσωπο στο οποίο αυτή περιέχει αναφορά ούτε για λογαριασμό του ή η πρόσβαση στην εν λόγω καταχώριση στο διαδίκτυο είναι εφικτή καίτοι το πρόσωπο στο οποίο η εν λόγω καταχώριση περιέχει αναφορά προέβη, ατελέσφορα, σε κάθε ευλόγως απαιτούμενη ενέργεια για τη διαγραφή της;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

19 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι η διαφορά της κύριας δίκης ανέκυψε εκ του ότι, ακόμη και μετά τη λήξη της συμβάσεως για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση που συνέδεε τη Mercedes Benz Hungaria με την Együd Garage και η οποία επέτρεπε στη δεύτερη, μεταξύ άλλων, να χρησιμοποιεί στις διαφημιστικές καταχωρίσεις της το σήμα Mercedes-Benz καθώς και τη μνεία «εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz», εξακολούθησαν να εμφανίζονται στο διαδίκτυο καταχωρίσεις οι οποίες περιείχαν την ανωτέρω μνεία σε συνδυασμό με την επωνυμία και τη διεύθυνση της Együd Garage. Δεδομένου ότι η εν λόγω σύμβαση έληξε στις 31 Μαρτίου 2012, ήτοι μετά την κατάργηση της οδηγίας 89/104 από την οδηγία 2008/95, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η υπό κρίση διαφορά διέπεται από την τελευταία οδηγία και ότι, επομένως, το προδικαστικό ερώτημα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αφορά την ερμηνεία της οδηγίας αυτής.

20 Επιπροσθέτως, μολονότι το προδικαστικό ερώτημα αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104, του οποίου το γράμμα επαναλαμβάνει η οδηγία 2008/95 και το οποίο καλύπτει την περίπτωση που τα επίμαχα σημεία και/ή τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τα οποία τα σημεία αυτά χρησιμοποιούνται είναι απλώς παρόμοια, εντούτοις είναι ευθύς εξαρχής φανερό ότι, όπως υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτει μάλλον στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', των εν λόγω οδηγιών, ήτοι στην

καλούμενη περίπτωση της «διπλής ταυτότητας» όπου η εκ μέρους τρίτου χρήση ενός πανομοιότυπου με το σήμα σημείου χωρεί για προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία είναι καταχωρισμένο το σήμα.

21 Πράγματι, αφενός, οι καταχωρίσεις που περιέχουν τη μνεία «εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz» χρησιμοποιούν σημείο το οποίο είναι, κατ' ουσίαν, πανομοιότυπο με το εικονιστικό σήμα Mercedes-Benz.

22 Αφετέρου, η διατύπωση του προδικαστικού ερωτήματος φαίνεται να υποδηλώνει ότι το αιτούν δικαστήριο εκκινεί από την παραδοχή ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρει η Együd Garage είναι πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία είναι καταχωρισμένο το ως άνω σήμα. Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η χρήση σε καταχωρίσεις ενός σήματος αυτοκινήτου με σκοπό να καταστεί γνωστό στο κοινό ότι ο διαφημιζόμενος εκτελεί εργασίες επισκευής και συντηρήσεως γνήσιων οχημάτων που φέρουν το εν λόγω σήμα εξετάζεται, καταρχήν, υπό το πρίσμα του εν λόγω άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', ακόμη και όταν το σήμα αυτό δεν έχει καταχωριστεί για την εν λόγω υπηρεσία (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση BMW, C-63/97, EU:C:1999:82, σκέψεις 33, 34 και 37 έως 39).

23 Εντούτοις, στο μέτρο που από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διαφωτιστεί επί της έννοιας της «χρήσεως» η οποία μνημονεύεται στο ως άνω άρθρο 5, παράγραφος 1, των οδηγιών 89/104 και 2008/95 και η οποία αφορά αδιακρίτως τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο 1, στοιχεία α' και β', δεν είναι αναγκαίο, προκειμένου να δοθεί λυσιτελής απάντηση, να καθοριστεί οριστικώς ποια από τις δύο περιπτώσεις έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

24 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της οδηγίας 2008/95 έχει την έννοια ότι τρίτος, στον οποίο γίνεται αναφορά σε καταχώριση σε δικτυακό τόπο η οποία περιέχει σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με σήμα κατά τρόπον ώστε να δημιουργείται η εντύπωση ότι μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του δικαιούχου του σήματος υφίσταται εμπορική σχέση, προβαίνει σε χρήση του σημείου δυνάμενη να απαγορευθεί βάσει της εν λόγω διατάξεως από τον δικαιούχο του σήματος, ακόμη και αν η εν λόγω καταχώριση δεν αναρτήθηκε από τον εν λόγω τρίτο ή για λογαριασμό του ή ακόμη και αν αυτός προέβη, ατελέσφορα, σε κάθε ευλόγως αναμενόμενη ενέργεια για τη διαγραφή της.

25 Η Ουγγρική και η Πολωνική κυβέρνηση φρονούν ότι στο ανωτέρω ερώτημα πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

26 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2008/95, ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να απαγορεύσει σε τρίτο να χρησιμοποιεί, χωρίς τη συγκατάθεσή του, σημείο πανομοιότυπο με το εν λόγω σήμα, όταν η χρήση αυτή γίνεται στις συναλλαγές, αφορά προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα και θίγει ή μπορεί να θίξει τις λειτουργίες του σήματος, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται όχι μόνον η βασική λειτουργία του σήματος η οποία συνίσταται στο να εγγυάται στους καταναλωτές την προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας (στο εξής: δηλωτική της προελεύσεως λειτουργία), αλλά και οι λοιπές λειτουργίες του, όπως, μεταξύ άλλων, η λειτουργία του ως εχεγγύου ποιότητας είτε του προϊόντος είτε της υπηρεσίας, ή η επικοινωνιακή, η επενδυτική και η διαφημιστική του λειτουργία (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις L'Oréal κ.λπ., C-487/07, EU:C:2009:378, σκέψη 58, Google France και Google, C-236/08 έως C-238/08, EU:C:2010:159, σκέψεις 49, 77 και 79, καθώς και Interflora και Interflora British Unit, C-323/09, EU:C:2011:604, σκέψη 38).

27 Αντιθέτως, οσάκις τα επίμαχα σημεία και/ή τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τα οποία χρησιμοποιούνται τα εν λόγω σημεία είναι απλώς παρόμοια, ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να απαγορεύσει, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2008/95 τη χρήση του σήματος μόνον εάν,

λόγω της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως από τη σκοπιά του κοινού, η χρήση αυτή θίγει ή μπορεί να θίξει τη δηλωτική της προελεύσεως λειτουργία (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Frisdranken Industrie Winters, C-119/10, EU:C:2011:837, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η χρήση σήματος εκ μέρους τρίτου, χωρίς την έγκριση του δικαιούχου, η οποία γίνεται με σκοπό να καταστεί γνωστό στο κοινό ότι ο εν λόγω τρίτος εκτελεί εργασίες επισκευής και συντηρήσεως προϊόντων που φέρουν το σήμα αυτό ή ότι είναι ειδικευμένος ή ειδικός στα προϊόντα αυτά, συνιστά, υπό συγκεκριμένες περιστάσεις, χρήση του σήματος υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 2008/95, η οποία μπορεί να απαγορευθεί από τον δικαιούχο του σήματος, εκτός εάν μπορεί να τύχει εφαρμογής το άρθρο 6 της ως άνω οδηγίας, που αφορά τον περιορισμό των αποτελεσμάτων του σήματος, ή το άρθρο 7 της οδηγίας, που αφορά την ανάλωση του δικαιώματος που παρέχει το σήμα (βλ. απόφαση BMW, C-63/97, EU:C:1999:82, σκέψεις 42 και 45).

29 Όσον αφορά τις επίμαχες στο πλαίσιο της κύριας δίκης καταχωρίσεις οι οποίες εμφανίζουν την Együd Garage ως «εξουσιοδοτημένο συνεργείο της Mercedes-Benz», διαπιστώνεται ότι η Együd Garage, παραγγέλνοντας στην MTT διαφήμιση με το ανωτέρω περιεχόμενο προκειμένου αυτή να δημοσιευθεί στον δικτυακό τόπο www.telefonkonyv.hu, για το χρονικό διάστημα 2011-2012, προέβη σε χρήση του σήματος κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95.

30 Συγκεκριμένα, παραγγέλνοντας μια τέτοια διαφημιστική καταχώριση στο πλαίσιο των εμπορικών δραστηριοτήτων του, ο διαφημιζόμενος προβαίνει σε «χρήση» του σήματος «στις συναλλαγές» και «για προϊόντα και υπηρεσίες» τα οποία προσφέρει στους πελάτες του, πολλώ δε μάλλον που η χρήση αυτή για διαφημιστικούς σκοπούς προβλέπεται ρητώς στο άρθρο 5, παράγραφος 3, στοιχείο δ', της οδηγίας 2008/95. Η χρήση αυτή, οσάκις πραγματοποιείται χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος, είναι δυνατόν να επηρεάσει τη δηλωτική της προελεύσεως λειτουργία του σήματος, δεδομένου ότι η καταχώριση υποδηλώνει την ύπαρξη οικονομικής σχέσεως μεταξύ του εν λόγω διαφημιζομένου και του δικαιούχου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Interflora και Interflora British Unit, C-323/09, EU:C:2011:604, σκέψη 45 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

31 Εντούτοις, στο μέτρο που η συναφθείσα μεταξύ της Mercedes Benz Hungaria και της Együd Garage σύμβαση σχετικά με την εξυπηρέτηση μετά την πώληση επέτρεπε ρητώς τέτοια χρήση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η χρήση αυτή πραγματοποιήθηκε με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σήματος και ότι, επομένως, ο δικαιούχος δεν είχε δικαίωμα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95 να απαγορεύσει, ενόσω η σύμβαση αυτή εξακολουθούσε να βρίσκεται σε ισχύ, τη δημοσίευση της επίμαχης καταχωρίσεως στον δικτυακό τόπο www.telefonkonyv.hu.

32 Δεν αμφισβητείται, πάντως, ότι, ακόμη και μετά τη λήξη της ως άνω συμβάσεως, καταχωρίσεις οι οποίες εμφάνιζαν την Együd Garage ως «εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz» εξακολούθησαν να εμφανίζονται τόσο στον δικτυακό τόπο www.telefonkonyv.hu όσο και σε άλλους δικτυακούς τόπους καταγραφής επιχειρήσεων και ότι οι καταχωρίσεις αυτές ακριβώς αποτελούν το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης.

33 Όσον αφορά, αφενός, την εμφάνιση της εν λόγω καταχωρίσεως στον δικτυακό τόπο www.telefonkonyv.hu μετά τη λήξη της ως άνω συμβάσεως, το αιτούν δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Együd Garage ζήτησε από την MTT την τροποποίηση της αρχικής καταχωρίσεως κατά τρόπον ώστε να μην εμφανίζεται πλέον ως «εξουσιοδοτημένο συνεργείο Mercedes-Benz», αλλά ότι, παρά το αίτημα αυτό, η καταχώριση που περιείχε τη σχετική μνεία εξακολούθησε να εμφανίζεται για κάποιο χρονικό διάστημα στον εν λόγω δικτυακό τόπο.

34 Αν πάντως η δημοσίευση σε δικτυακό τόπο αντιστοιχίσεων διαφημιστικής καταχωρίσεως η οποία περιέχει αναφορά σε σήμα άλλου καταλογίζεται στον διαφημιζόμενο που παρήγγειλε την καταχώριση αυτή και κατ' εντολήν του οποίου ενήργησε ο διαχειριστής της ιστοσελίδας ως πάροχος υπηρεσίας (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις Google France και Google, C-236/08 έως C-238/08, EU:C:2010:159,

σκέψεις 51 και 52, καθώς και Frisdranken Industrie Winters, C-119/10, EU:C:2011:837, σκέψη 36), αντιθέτως δεν είναι δυνατόν να καταλογιστούν στον εν λόγω διαφημιζόμενο πράξεις ή παραλείψεις του παρόχου ο οποίος, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, δεν λαμβάνει υπόψη τις ρητές οδηγίες του εν λόγω διαφημιζομένου οι οποίες σκοπούν ακριβώς στο να αποφευχθεί η χρήση αυτή του σήματος. Επομένως, στην περίπτωση που ο εν λόγω πάροχος δεν δίνει συνέχεια στο αίτημα του διαφημιζομένου περί διαγραφής της επίμαχης καταχωρίσεως ή της περιεχόμενης σε αυτή μνείας του σήματος, η εμφάνιση της μνείας αυτής στον δικτυακό τόπο αντιστοιχίσεων δεν μπορεί πλέον να θεωρείται ως χρήση του σήματος εκ μέρους του διαφημιζομένου.

35 Όσον αφορά, αφετέρου, την εμφάνιση της επίμαχης καταχωρίσεως σε άλλους δικτυακούς τόπους καταγραφής επιχειρήσεων, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται στην πρακτική ορισμένων διαχειριστών τέτοιων ιστότοπων η οποία συνίσταται στην αναπαραγωγή –εν αγνοία και χωρίς τη συγκατάθεση του διαφημιζομένου– καταχωρίσεων που έχουν δημοσιευθεί σε άλλους ιστότοπους, με σκοπό την προώθηση της χρήσεως του δικού τους δικτυακού τόπου, κατά τρόπον ώστε να δημιουργείται σε δυνητικούς επί πληρωμή χρήστες η εντύπωση ότι πρόκειται για δημοφιλή ιστότοπο ο οποίος διαθέτει ισχυρή βάση.

36 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν είναι δυνατόν να καταλογιστούν σε διαφημιζόμενο αυτοτελείς πράξεις άλλων οικονομικών φορέων, όπως αυτές των διαχειριστών ιστότοπων αντιστοιχήσεως, με τους οποίους ο διαφημιζόμενος δεν διατηρεί καμία άμεση ή έμμεση σχέση και οι οποίοι ενεργούν όχι κατά παραγγελία και για λογαριασμό του εν λόγω διαφημιζομένου, αλλά με δική τους πρωτοβουλία και στο όνομά τους.

37 Από τις σκέψεις 34 και 36 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι σε αμφότερες τις παρατιθέμενες στις σκέψεις αυτές περιπτώσεις ο δικαιούχος του σήματος μπορεί, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, της οδηγίας 2008/95, να κινηθεί εναντίον του διαφημιζομένου προκειμένου να απαγορεύσει σε αυτόν την ανάρτηση σε ιστότοπο της καταχωρίσεως η οποία περιέχει μνεία του σήματός του.

38 Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το γράμμα, την οικονομία και τον σκοπό του άρθρου 5 της οδηγίας 2008/95.

39 Όσον αφορά, καταρχάς, το γράμμα του εν λόγω άρθρου 5, παράγραφος 1, επισημαίνεται, για παράδειγμα, ότι, σύμφωνα με τη συνήθη έννοιά της, η έκφραση «zu benutzen», «using», «faire usage», «usare», «het gebruik», «használ» που χρησιμοποιείται αντίστοιχα στην απόδοση της οικείας διατάξεως στη γερμανική, αγγλική γαλλική, ιταλική ολλανδική και ουγγρική γλώσσα, υποδηλώνει ενεργή συμπεριφορά και άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της πράξεως που συνιστά τη χρήση. Ωστόσο τούτο δεν συμβαίνει σε περίπτωση κατά την οποία στην οικεία πράξη προβαίνει ανεξάρτητος φορέας χωρίς τη συγκατάθεση του διαφημιζομένου, πολλώ δε μάλλον αντίθετα προς τη ρητή βούλησή του.

40 Όσον αφορά εν συνεχεία την οικονομία του άρθρου 5 της οδηγίας 2008/95, διαπιστώνεται ότι το εν λόγω άρθρο 5, παράγραφος 3, το οποίο απαριθμεί ενδεικτικά τα είδη χρήσεως που ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να απαγορεύσει (βλ. απόφαση Google France και Google, C-236/08 έως C-238/08, EU:C:2010:159, σκέψη 65 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), αναφέρεται αποκλειστικώς σε μορφές ενεργής συμπεριφοράς εκ μέρους του τρίτου, όπως είναι η «επίθεση» του σημείου σε προϊόντα ή στη συσκευασία τους ή η «χρησιμοποίηση» του σημείου σε επαγγελματικό έντυπο υλικό και στη διαφήμιση, η «προσφορά» των προϊόντων, η «εμπορία», η «κατοχή» τους προς εμπορία, η «εισαγωγή» ή η «εξαγωγή» των προϊόντων ή, ακόμη, η «προσφορά» ή «παροχή» υπηρεσιών υπό το σημείο αυτό.

41 Τέλος, όσον αφορά τον σκοπό του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95, από την εν λόγω διάταξη προκύπτει σαφώς ότι αυτός συνίσταται στην παροχή στον δικαιούχο της δυνατότητας να απαγορεύει και, συνακόλουθα, να θέτει τέλος σε κάθε χρήση του σήματός του στην οποία προβαίνει,

χωρίς τη συγκατάθεσή του, κάποιος τρίτος. Εντούτοις, μόνον ο τρίτος ο οποίος έχει τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της πράξεως που συνιστά τη χρήση μπορεί πράγματι να παύσει τη χρήση αυτή και, συνεπώς, να συμμορφωθεί με την ανωτέρω απαγόρευση.

42 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι ερμηνεία του άρθρου 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/95 υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, παρέχει στον δικαιούχο του σήματος τη δυνατότητα να απαγορεύσει στον διαφημιζόμενο την επίδικη χρήση, για τον λόγο και μόνον ότι η χρήση αυτή μπορεί ενδεχομένως να προσπορίσει στον διαφημιζόμενο οικονομικό πλεονέκτημα, θα ερχόταν σε αντίθεση προς τον σκοπό της εν λόγω διατάξεως καθώς και προς την αρχή impossibilium nulla obligatio est.

43 Η ανωτέρω διαπίστωση δεν θίγει τη δυνατότητα του δικαιούχου να αξιώσει, ενδεχομένως, από τον διαφημιζόμενο την απόδοση του οικονομικού πλεονεκτήματος βάσει των διατάξεων του εθνικού δικαίου, ούτε τη δυνατότητα να στραφεί κατά των διαχειριστών των επίμαχων δικτυακών τόπων αντιστοιχήσεως.

44 Κατόπιν των ανωτέρω, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, της οδηγίας 2008/95 έχει την έννοια ότι τρίτος, στον οποίο γίνεται αναφορά σε καταχώριση σε δικτυακό τόπο η οποία περιέχει σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με σήμα κατά τρόπον ώστε να δημιουργείται η εντύπωση ότι μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του δικαιούχου του σήματος υφίσταται εμπορική σχέση, δεν προβαίνει σε χρήση του σημείου δυναμένη να απαγορευθεί βάσει της διατάξεως αυτής από τον δικαιούχο του σήματος, οσάκις η εν λόγω καταχώριση δεν αναρτήθηκε από τον εν λόγω τρίτο ή για λογαριασμό του ή, στην περίπτωση που η καταχώριση αυτή αναρτήθηκε από τον εν λόγω τρίτο ή για λογαριασμό του με τη συγκατάθεση του δικαιούχου, οσάκις ο εν λόγω τρίτος ρητώς απαίτησε από τον διαχειριστή του οικείου δικτυακού τόπου, στον οποίο είχε παραγγείλει την καταχώριση, τη διαγραφή της καταχωρίσεως αυτής ή της περιεχόμενης σε αυτή μνείας του σήματος.

Επί των δικαστικών εξόδων

45 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, της οδηγίας 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, έχει την έννοια ότι τρίτος, στον οποίο γίνεται αναφορά σε καταχώριση σε δικτυακό τόπο η οποία περιέχει σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με σήμα κατά τρόπον ώστε να δημιουργείται η εντύπωση ότι μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του δικαιούχου του σήματος υφίσταται εμπορική σχέση, δεν προβαίνει σε χρήση του σημείου δυναμένη να απαγορευθεί βάσει της διατάξεως αυτής από τον δικαιούχο του σήματος, οσάκις η εν λόγω καταχώριση δεν αναρτήθηκε από τον εν λόγω τρίτο ή για λογαριασμό του ή, στην περίπτωση που η καταχώριση αυτή αναρτήθηκε από τον εν λόγω τρίτο ή για λογαριασμό του με τη συγκατάθεση του δικαιούχου, οσάκις ο εν λόγω τρίτος ρητώς απαίτησε από τον διαχειριστή του οικείου δικτυακού τόπου, στον οποίο είχε παραγγείλει την καταχώριση, τη διαγραφή της καταχωρίσεως αυτής ή της περιεχόμενης σε αυτή μνείας του σήματος.

(υπογραφές)